

PIRMĀ NODAĻA

PIEKTDIENA. PIECI PĒCPUSDIENĀ. Šajā laikā droši vien ir visgrūtāk nemanāmi pārvietoties pa pilsētu. Bet varbūt visvieglāk. Jo piektdienā pulksten piecos cilvēki nekam nepievērš uzmanību. Skatās tikai uz ceļu.

Vīrs ar šauteni brauca uz ziemeļiem. Ne pārāk ātri, ne lēni. Nepiesaistot uzmanību. Ne ar ko neizceļoties. Viņš vadīja diezgan sagrabējušu gaišu minivenu. Viņš tajā bija viens. Viņam mugurā bija gaišs lietusmētelis un galvā neizskatīga gaiša cepure, kādas veci vīri valkā golfa laukumā, lai paglābtos no saules vai lietus. Tai apkārt bija lente divos dažādos sarkanos toņos. Cepure bija uzvilkta zemu uz pieres. Lietusmētelis – aizpogāts līdz zodam. Vīrs bija uzlicis saulesbrilles, lai gan minivenam bija tonēti stikli un laiks bija apmācies. Turklāt viņam rokās bija cimdi, lai gan līdz ziemeļiem vēl bija trīs mēneši un ārā nebija auksts.

Augšup pakalnā pa Pirmo ielu satiksme virzījās gliemeža gaitā. Tad tā apstājās pavisam, kad no divām braukšanas joslām bija palikusi tikai viena, jo otrajā notika remonts. Visa pilsēta bija pārvērtusies par būvlaukumu. Jau veselu gadu braukšana pa pilsētu bija īstas mocības. Bedres uz ielām, smagie auto ar grants un betona kravām, asfalta ruļļi. Vīrs ar šauteni noņēma roku no stūres. Pavilka uz augšu mēteļa piedurkni. Ieskatījās pulkstenī.

Vienpadsmit minūtes.

Pacietību!

Noņēmis kāju no bremžu pedāļa, viņš ļāva automašīnai mazliet paripot uz priekšu. Tad atkal nobremzēja, jo bija sasniegts centra iepirkšanās rajons ar šaurāku braucamo daļu un platākām ietvēm. Abās ielas pusēs bija lieli, lepmi veikali, katrs mazliet augstāk par

iepriekšējo, jo iela virzījās augšup pakalnā. Pircēji varēja ērti pārvietoties pa platajām ietvēm. Gar ietvju malām slējās čuguna karogu masti un laternu stabi, kā sargkareivji nošķirot gājējus no mašīnām. Šeit gājējiem bija vairāk vietas nekā braucējiem. Satiksme bija ļoti gausa. Viņš atkal ieskatījās pulkstenī.

Astoņas minūtes.

Pacietību!

Simt jardus tālāk greznība pamazām apsīka. Sastrēgums beidzās. Pirmā iela kļuva plašāka, un apkaime – atkal nedaudz noplukusi. Parādījās bāri un lētie veikali. Pa kreisi – daudzstāvu autostāvvietā. Tālāk atkal jaunbūve – autostāvvietas paplašinājums. Vēl tālāk priekšā ielu aizšķērsoja zems mūris. Aiz tā bija vējains gājēju laukums ar dekoratīvu baseinu un strūklaku. Laukuma kreisajā pusē bija vecā pilsētas bibliotēka. Labajā pusē – jauna biroju ēka. Aiz tās slējās melna stikla augstceltne. Laukuma robežas priekšā Pirmā iela krasi pagriezās pa labi un tālāk stiepās uz rietumiem – gar netīrām ēku sētas puses durvīm un kravu pieņemšanas rampām, bet pēc tam nonāca zem štata automaģistrāles estakādes.

Vīrs minivenā piebremzēja pirms ielas pagrieziņa pie laukuma, nogriezās pa kreisi un iebrauca daudzstāvu autostāvvietā. Viņš uzreiz brauca augšā. Barjeras nebija, jo katrai stāvvietai bija atsevišķs maksas automāts. Tāpēc arī nebija ne kasiera, ne liecinieku, ne kvīšu vai citu papīru. Vīrs minivenā to zināja. Viņš pa līkumaino uzbrauktuvi nokļuva otrajā stāvā un devās uz tālāko stūri ēkas aizmugurē. Uz brīdi apstājies ejā, neizslēdzot motoru, viņš izkāpa un paņēma oranžu satiksmes norobežošanas konusu no nolūkotās stāvvietas. Tā bija pati pēdējā vieta ēkas vecajā daļā, tieši līdzās topošās jaunās piebūves karkasam.

Iebraucis stāvvietā, viņš izslēdza motoru. Kādu brīdi palika sēžam pie stūres. Autostāvvietā valdīja klusums. Tā bija pilna ar “snaudošām” automašīnām. Ar oranžo konusu apzīmētā vieta bija pēdējā brīvā. Šī autostāvvietā vienmēr bija pārpildīta. Viņš to zināja. Tāpēc arī to paplašināja. Divkāršoja pašreizējo apmēru. Šeit savas automašīnas atstāja veikalu apmeklētāji. Tāpēc arī pašlaik valdīja

tāds miers. Nevienš saprātīgs cilvēks nemēģinās braukt projām piecos. Tikai ne šajā sastrēgumu laikā. Un vēl ar visiem traucējošajiem būvdarbiem. Tad jau labāk doties projām četros vai pagaidīt līdz sešiem.

Vīrs minīvenā ieskatījās pulkstenī.

Četras minūtes.

Mierīgi.

Viņš atvēra vadītāja puses durvis un izkāpa. Izņēma no kabatas ceturtdaļdolāru un iemeta maksas automātā. Spēcīgi pagrieza rokturi, dzirdēja monētu nošķindam, samaksājot par vienu stundu. Visapkārt valdīja klusums. Gaisā bija jūtams tikai stāvošu automobiļu smārds. Benzīns, riepu gumija, atdzisušas izplūdes gāzes.

Viņš nekustīgi stāvēja līdzās minīvenam. Viņam kājās bija veci tuksneša zābaki. Haki krāsas zamsāda, šņorējami, baltas rievotas gumijas zoles – *Clarks of England* ražojums, ļoti iecienīts specvienību kareivju vidū. Vēsturisks modelis, nemainīgs jau apmēram sešdesmit gadus.

Viņš atskatījās uz maksas automātu. Piecdesmit deviņas minūtes. Viņam nevajadzēs tik daudz laika. Atvēris minīvena bīdāmās aizmugures durvis, viņš pasniedzās un iztina šauteni no segas. Tā bija *Springfield M1A Super Match* pašlādējošā, ar Amerikas riekstkoka laidni, smagu augstākās kvalitātes stobru, desmit patronu izņemamo aptveri, paredzētu 308. kalibram. Tā bija pilnībā līdzvērtīga *M14* pašlādējošajai snaipera šautenei, ko izmantoja amerikāņu armija viņa senajos dienesta laikos. Lielisks ierocis. Varbūt ne gluži tik precīzs jau no pirmā, “aukstā” šāviena kā augstākās klases šautene ar aizbīdņa pārlādēšanas mehānismu, tomēr būs gana labs. Un kā vēl. Šoreiz nebūs jāšauj no pārāk liela attāluma. Šautene bija pielādēta ar *Lake City M852* – viņa iecienītajām pēc pasūtījuma izgatavotajām patronām. Īpašās *Lake City Match* čaulītes, *Federal* pulveris, *Sierra Matchking 168* grānu sprāgstošās lodes ar konusveida aizmugures daļu. Munīcija varbūt pat bija lepnāka par pašu šauteni. Neliela neatbilstība.

Ieklausījies klusumā, viņš izcēla šauteni no aizmugures sēdekļa. Ar šauteni rokās viņš devās uz autostāvvietas vecās un jaunās ēkas robežu. Starp veco un jauno betona konstrukciju bija puscollu plata sprauga. Kā demarkācijas līnija. Viņš iedomājās, ka laikam tas ir savienojums ar izplešanās rezervi. Vasaras karstumam. Droši vien spraugu piepildīs ar izkausētu darvu. Tieši virs tās starp divām kolonnām bija nostiepta dzeltenī melna lente ar uzrakstu "Ieeja aizliegta". Nometies uz viena ceļa, viņš palīda zem lentes. Atkal izslējies, devās tālāk pusgatavajā jaunceltnē.

Jaunā betona grīda dažviet bija nolīdzināta, bet citur vēl grumbulaina, neapstrādāta. Šur tur bija novietotas dēļu laipas. Visapkārt jucekligās kaudzēs mētājās cementa papīra maisi – gan pilni, gan tukši. Bija arī citi vaļēji izplešanās savienojumi. Pie griestiem karājās kailas spuldzes, pašlaik izslēgtas. Tukšas ķerras, saplacinātas gāzēto dzērienu skārdenes, kabeļu rituļi, neizprotama pielietojuma kokmateriālu gabali, akmens šķembu kaudzes, dīki betona maisītāji. Visu klāja pelēki cementa putekļi, tik smalki kā talka, un gaiss oda pēc mitriem kalņiem.

Virš ar šauteni tumsā soļoja tālāk, līdz bija nonācis piebūves tālākā ziemeļaustrumu stūra tuvumā. Tur viņš apstājās, cieši piespiedies ar muguru pie raupjas betona kolonnas, un brīdi stāvēja nekustīgi. Tad uzmanīgi pagriezās pa labi, lai palūkotos, kur atrodas. Viņš bija apmēram astoņu pēdu attālumā no autostāvvietas jaunās perimetra sienas. Ar skatu tieši uz ziemeļiem. Siena bija apmēram vidukļa augstumā. Tā vēl nebija pabeigta. Sienā bija iebetonētas bultskrūves, ar ko piestiprināt metāla barjeras, kas neļaus mašīnām atsisties pret betona mūri. Grīdā bija iebetonētas ligzdas jauno maksas automātu stabiņu ievietošanai.

Virš ar šauteni vēl pavirzījās uz priekšu un mazliet pagriezās, līdz sajuta starp lāpstiņām kolonnas stūri. Tad atkal pagriezās galvu. Tagad viņš raudzījās uz ziemeļaustrumiem. Tieši uz laukumu. Dekoratīvais baseins bija garš, šaurs četrstūris, kas stiepās projām no viņa. Tas bija apmēram astoņdesmit reiz divdesmit pēdas liels. Gluži kā milzu vanna zem klajas debess. Vai liels brīvdabas peldbaseins.

No visām četrām pusēm to apjoza ķieģeļu mūris vidukļa augstumā. Ūdens skalojās gar mūra iekšpusi. Viņš stāvēja ar skatu tieši pa diagonāli no baseina tuvākā priekšējā stūra līdz tālākajam aizmugures stūrim. Izskatījās, ka baseins ir apmēram trīs pēdas dziļš. Tieši pašā baseina centrā šalca strūklaka. Viņš dzirdēja tās čalošanu, tāpat arī gausās satiksmes troksni uz ielas un gājēju soļu švīkstēšanu tieši lejā. Mūris baseina priekšpusē atradās apmēram trīs pēdas no sienas, kas atdala laukumu no Pirmās ielas. Abi zemie mūri divdesmit pēdas stiepās paralēli un cieši līdzās, no austrumiem uz rietumiem, un starp tiem bija tikai šaurs celiņš.

Viņš atradās autostāvvietas otrajā stāvā, bet, tā kā Pirmā iela virzījās pret kalnu, laukums bija daudz tuvāk nekā veselu stāvu zem viņa. Trajektorija, protams, bija slīpa uz leju, bet tikai nedaudz. Pa labi no laukuma varēja redzēt jaunās biroju ēkas durvis. Ēka izskatījās noplukusi. Pēc uzbūvēšanas tai nevarēja atrast nomniekus. Viņš to zināja. Tāpēc, lai saglabātu rosības iespaidu jaunajā sabiedriskajā centrā, ēkā izvietoja valsts iestādes. Tur atradās Auto-transporta pārvalde, apvienots armijas, flotes, gaisa spēku un jūras kājnieku rekrutēšanas birojs. Varbūt tur bija arī Sociālās apdrošināšanas iestāde. Varbūt – Valsts ieņēmumu dienests. Vīrs ar šauteni droši nezināja. Un viņam arī bija vienalga.

Viņš notupās uz ceļiem, pēc tam nogulās uz vēdera. Zemā rāpošana ir snaiperu galvenais pārvietošanās veids. Dienesta gadu laikā viņš bija šādi norāpojis aptuveni miljonu jūdžu. Uz ceļiem, elkoņiem un vēdera. Standarta taktikas prasība snaiperim un viņa novērotājam bija atdalīties no pārējās vienības tūkstoš jardus attālumā no pozīcijas un tad aizlīst līdz tai. Apmācībās šis ceļš dažkārt prasīja vairākas stundas, izvairoties no novērotāja binokļa. Bet šoreiz bija jārāpo tikai astoņas pēdas. Un, cik viņam bija zināms, pret viņu nebija pavērsts neviens binoklis.

Nonācis pie ārējās sienas, viņš apgulās uz vēdera, cieši piespiedies pie raupjā betona. Tad uzrausās sēdus. Notupās uz viena ceļa. Cieši salieca labo kāju zem sevis. Novietoja kreiso kāju stabili uz pilnas pēdas, apakšstilbu taisnā leņķī pret grīdu. Atbalstīja kreiso

elkoni uz kreisā ceļgala. Pacēla šauteni. Stobra galu novietoja uz zemās betona sienas. Viegli pakustināja uz priekšu un atpakaļ, līdz ierocis bija noguldīts ērti un stabili. *Uz viena ceļa ar atbalstu* – tā to sauc apmācību rokasgrāmatā. Tā bija laba pozīcija. Viņaprāt, vēl labāka ir tikai guļus uz vēdera un šautene uz statīva. Viņš ieelpoja un izelpoja. *Viens šāviens, viens līķis.* Tāda ir snaiperu devīze. Lai tas izdotos, nepieciešama savaldība un miers. Viņš atkal ieelpoja un izelpoja. Sajuta, kā viņu pārņem miers. Gluži kā atgriežoties mājās.

Gatavs.

Iekļūšana veiksmīga.

Tagad jāgaida īstais brīdis.

Viņš gaidīja apmēram septiņas minūtes, nekustēdamies, rāmi elpodams, koncentrēdamies. Viņš paraudzījās pa kreisi uz bibliotēku. Vīrs tās un aizmugurē automaģistrāles estakāde uz augstiem balstiem apliecās ap veco kaļķakmens ēku, it kā apkampjot to, lai pasargātu no briesmām. Tālāk estakāde mazliet iztaisnojās un aizstiepās tālāk aiz melnās stikla augstceltnes. Tur tā bija apmēram ceturtā stāva līmenī. Pie augstceltnes ieejas bija novietots liels akmens blūķis ar *NBC* pāva astes logotipu, taču vīrs ar šauteni lieliski saprata, ka TV kompānijas nelielā filiāle neaizņem visu ēku. Varbūt tikai vienu stāvu. Pārējās telpās droši vien atrodas nelielas juristu firmas, sertificētu grāmatvežu, nekustamā īpašuma, apdrošināšanas brokeru vai investīciju menedžeru biroji. Vai arī tās ir tukšas. Laukuma labajā pusē cilvēki nāca ārā no jaunās biroju ēkas. Tie bija saņēmuši jaunas autovadītāju apliecības, iesnieguši vecās auto numuru zīmes, iestājušies armijā vai nomocījušies ar federālo birokrātiju. Cilvēku bija daudz. Valsts iestādēs beidzās darbalaiks. Piektdiena, pulkstenis pieci. Iznākuši pa durvīm, cilvēki devās pa kreisi tieši viņa priekšā, virzīdamies cits aiz cita, nonākot šaurajā ejā aiz baseina gala, starp diviem zemajiem mūra žogiem. Kā mērķi šautuvē. Cits aiz cita. *Mērķiem bagāta vide.* Attālums bija apmēram simt pēdas. Aptuveni. Noteikti mazāk par trīsdesmit pieciem jardiem. *Pavisam tuvu.*

Viņš gaidīja.

Daži cilvēki, iedami gar baseinu, iemērca pirkstus ūdenī. Mūra nožogojumi bija tieši piemērotā augstumā. Virs ar šauteni varēja saredzēt spožas sīknaudas monētas uz melnajām flīzēm baseina dibenā. Tās kustējās un mirgoja tur, kur strūklakas šļakatas sitās pret ūdens virsmu.

Viņš vēroja. Un gaidīja.

Ļaužu straume sablīvējās. Tagad pa durvīm vienlaikus iznāca tik daudzi, ka nācās apstāties, pārkārtoties, mīnāties un gaidīt, lai sastātos vienā rindā un izietu starp diviem zemajiem mūriem. Tāpat kā satiksmes sastrēgums Pirmās ielas sākumā. Šaurā vieta. *Pēc jums. Nē, pēc jums.* Tas palēnināja gaitu. Tagad ļaudis virzījās kā lēni slidoši mērķi šautuvē.

Virš ar šauteni ieelpoja, izelpoja un gaidīja. Tad viņš pārstāja gaidīt. Nospieda šautenes gaili, tad vēl un vēlreiz. Pirmais šāviens trāpīja galvā kādam vīrietim, uzreiz nogalinot viņu. Šāviens norībēja skaļi, tam sekoja ultraskaņas lodes sprādziens galvaskausā, pašķīda sārts šļakatu mākonis, un upuris nogāzās zemē kā marionete ar pārtrūkušām auklām.

Trāpījums ar pirmo, "auksto" šāvienu.

Lieliski.

Viņš rikojās ātri, no kreisās puses uz labo. Otrais šāviens trāpīja galvā nākamajam vīrietim. Beigts uz vietas tāpat kā pirmais. Trešā lode ietriecās galvā kādai sievietei. Arī tikpat nāvējoši. Trīs šāvieni apmēram divās sekundēs. Likvidēti trīs mērķi. Neizsakāms pārsteigums. Kādu mirkli visi bija kā stinguši. Tad sākās haoss. Elles tracis. Panika. Šaurajā ejā starp laukuma un baseina mūri bija iesprostoti divpadsmit cilvēki. Trīs jau bija nošauti. Pārējie deviņi metās bēgt. Četri aizskrēja uz priekšu, bet pieci steidzīgi pagrieza muguru līķiem un skrēja atpakaļ. Tad viņi sadūrās ar ļaužu straumi, kas joprojām virzījās uz priekšu. Atskanēja skaļi kliegzieni. Vīram ar šauteni tieši acu priekšā atradās cieši sablīvēts panikas pārņemtu ļaužu pūlis. Nepilnu trīsdesmit piecu jardu attālumā. Pavisam tuvu.

Ceturtais šāviens nogalināja kādu uzvalkā ģērkušos vīrieti. Piektais bija pilnīgi garām. *Sierra Matchking* lode aizlidoja tuvu gar kādas sievietes plecu, trāpīja baseinā un pazuda zem ūdens. Nepievēršot tam uzmanību, viņš pavirzīja *Springfield* stobru mazliet pa labi un ar sesto šāvienu trāpīja kādam puisim pa degunu, sašķaidot galvu.

Vīrs ar šauteni pārstāja šaut.

Zemu sakņupis aiz autostāvvietas sienas, viņš parāpoja trīs pēdas atpakaļ. Gaisā bija jūtama sadeguša šaujampulvera smaka, un cauri džinkstēšanai ausīs viņš saklausīja sieviešu kliegzienus, bēgošā pūļa soļu dunu un panisku auto bremzēšanu un sadursmes uz ielas. *Neraizējieties, ļautiņi*, viņš nodomāja. *Viss jau ir beidzies. Es dodos projām.* Apgūlies uz vēdera, viņš sāka savākt izlietotās patronu čaulītes. Spožās *Lake City* čaulītes spīdēja tieši acu priekšā. Piecas viņš pacēla ar cimdotajām rokām, bet sestā aizripoja un iekrita nepabeigtā izplešanās savienojumā. Iekrita un pazuda mazajā, deviņas collas dziļajā, puscollu platajā spraugā. Viņš dzirdēja, kā tā kļuva nošķind, atsitoties pret betonu.

Ko darīt?

Atstāt, protams.

Nav laika.

Iegrūdis lietusmēteļa kabatā piecas savāktās čaulītes, viņš, zemu pieplacis, rāpoja atpakaļ. Kādu brīdi palika nekustīgi guļam un ieklausījās kliegzienos. Tad pieslējās uz ceļiem un piecēlās kājās. Pagriezās un devās atpakaļ pa to pašu ceļu, kā bija atnācis, – ātri, bet apdomīgi aizsoļoja pa grumbuļaino betonu, pa dēļu laipām, caur tumsu un putekļiem, palīda zem dzeltenī melnās lentēs. Atpakaļ pie minivena.

Aizmugures durvis joprojām bija vaļā. Viņš ietina segā sasīlušo šauteni, ielika mašīnā un aizvēra bīdāmās durvis. Iekāpa un iedarbināja motoru. Paraudzījās pa logu uz maksas automātu. Viņam vēl bija atlikušas četrdesmit četras minūtes. Atpakaļgaitā izbraucis celiņā, viņš pagriezās un devās uz uzbrauktuvi. Brauca lejā un tad ārā pa neapsargāto izeju, pagriezās pa labi, tad vēlreiz pa labi ielu

labirintā aiz lielveikaliem. Kad atskanēja pirmās policijas sirēnas, viņš jau bija nokļuvis zem estakādes. Viņš atviegloti nopūtās. Sirēnas virzījās uz austrumiem, bet viņš – uz rietumiem.

Labs darbs, viņš nodomāja. Nemanāma iekļūšana, seši šāvieni, likvidēti pieci mērķi, veiksmīga izkļūšana, vēsā mierā, ne aci nepamirkšķinot.

Tad viņš pēkšņi pasmaidīja. Ilgos gados apkopota militārā statistika liecina, ka mūsdienu armijas rādītājs ir viens nogalināts ienaidnieks uz katriem piecpadsmit tūkstošiem kaujas patronu, ko izlieto kājnieki. Taču speciālistiem snaiperiem rezultāts ir labāks. Daudz labāks. Divpadsmit ar pusi *tūkstošus* reižu labāks. Mūsdienu armijas rādītājs snaiperiem ir viens nogalināts ienaidnieks uz katrām viens, komats, divām izlietotām kaujas patronām. Bet attiecība viens pret viens, komats, divi ir tieši tāda pati kā pieci pret seši. Tieši tāda pati attiecība. Vienkārša aritmētika. Tātad arī pēc visiem šiem gadiem labi apmācīts armijas snaiperis sasniedzis tieši tādu rezultātu, kādu gaidītu viņa vecie instruktori. Viņus tas ļoti iepriecinātu.